

Læseeksemplar

DREAMLITT

SAGAEN OM

Mom

BIRTHE SKOV MIDTIBY
&
THORKILD SKOV

DREAMLITT

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

Sagaen om Mom

Forlaget DreamLitt || www.dreamlitt.com

Forfattere: Birthe Skov Midtiby & Thorkild Skov

Redaktør: Birgitte Andersen

SBR: Josephine Emilie Brink Nielsen

Illustrator: Thorkild Skov

Grafiker: Mikkel Zeeb

Omslag: Thorkild Skov

2. oplag

ISBN: 978-87-7171-142-4

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

FORORD

Historien om Mom startede, som så mange andre historier, lidt tilfældigt. Det var en kold, grå og egentligt ret kedelig dag tilbage i februar 2013. Poul Gregersen fra Ringkøbing-Skjern Kommune, havde inviteret os med ud til Momhøje Naturcenter for ”*At se noget...*”

Det viste sig at være et virkeligt spændende og levende område med højtliggende hede og skov, vi var blevet inviteret ud til. Og det ”*noget*” vi skulle se, gjorde ikke området mindre interessant. For mellem søer, shelters, træer, lyng og mountainbikeruter så vi lige pludselig en borg af afbarkede robiniastammer trone på toppen af et højdedrag...

”...*Og hvad kan I så få ud af det her?!*”, spurgte Poul, da vi efterfølgende sad med en kop kaffe og drøftede, hvad vi havde set. Det han var ude efter, var en historie, som kunne skabe mere integritet og binde området sammen, så de, over firs tusinde årlige gæster, ville få en endnu bedre oplevelse af at besøge området. Det eneste krav fra hans side var, at

gravhøjen Store Momhøj indgik i historien, men udover det havde vi frie tøjler.

Og sådan tog Sagaen om Mom sin spæde begyndelse.

Nogle måneder senere afleverede vi en 50-siders historie med en håndfuld illustrationer om Mom og hans liv og trængsler. Så tænkte vi, at ”*det var vist det*”, men der tog vi fejl. I den grad.

Personligt havde vi begge parkeret historien og var i gang med nye projekter, men så begyndte vi at modtage reaktioner fra dem, som havde læst og hørt historien. Det var pæne ord, vi fik retur – rigtig pæne. Mange takkede for en dejlig historie. Flere – både børn og forældre – ville gerne høre mere om ham der Mom. Og en del opfordrede os endda til at forsøge at få udgivet historien.

Det var selvfølgelig dejligt at høre den slags taknemmelige ord, men vi slog det lidt hen – om et par måneder havde folk nok glemt historien igen. Men der tog vi fejl endnu en gang. For da Birthe kom tilbage til skolen efter sommerferien, var det ikke kun de gamle græske fortællinger eller de nordiske sagn, børnene gerne ville høre. Nej, de ville høre mere om ham der Mom!

Under skrivningen havde Birthe delt historien med nogle fortællere, som også er lærere, og deres elever kunne tydelig

huske ham den lille vikingedreng – og de ville altså gerne høre mere!

Så vi tog chancen og sendte Mom ind til forlaget Dreamlitt. Så havde vi da i al fald prøvet.

Vi har, som så mange andre, hørt om hvor svært det er få noget udgivet, så vi gjorde os ikke de store tanker om, hvad der videre ville ske...

Altså lige indtil vi stod med et svar fra Dreamlitt, der lød ”*Ja, jeres historie vil vi rigtig gerne arbejde videre med!*” Og så gik det ellers slag i slag. Birgitte Andersen blev tilknyttet som redaktør og Josephine Brink Nielsen som udvalgt skønlæser. Til jer begge vil vi sige tusind tak for samarbejdet, I har begge, på hver jeres måde flot og kompetent bidraget til historiens udvikling!

Udover de navne, som er nævnt, har mange dygtige og engagerede mennesker hjulpet os på vej med viden og levende fortællinger om vikingetiden. I ved, hvem I er – tusind tak for jeres hjælp!

Vi har ladet historien udfolde sig i senvikingetid og har tilstræbt at holde os inden for de rammer og den viden, vi besidder i dag om vikingerne og deres liv.

Der er dog punkter, hvor vi har taget os nogle friheder,

som nok ikke er historisk korrekte. Disse punkter er nævnt i efterskriftet.

Og til de grammatisk belæste vil vi gerne, på forhånd, sige undskyld. Tegnsætningen, vi har benyttet i Sagaen om Mom, er nok på nogle punkter, lidt alternativ. Det er dog gjort med forsæt, da vi på den måde har forsøgt at guide læsetempoet, så det dæmpes i de stille og mere eftertænksomme scener, for så at blive skruet op, og derved skabe mere intensitet i andre.

Forhåbentlig giver det en mere levende oplevelse af historien.

Med Sagaen om Mom har vi prøvet at skabe en fortælling, som vi gerne selv ville læse. Historien er en udviklingshistorie med et bredt persongalleri, hvor man vil kunne genkende figurer fra gamle sagn og fortællinger. Men også finde nogen at identificere sig med, uanset om man er barnet, der bliver læst højt for, den voksne oplæser eller man læser historien for sig selv.

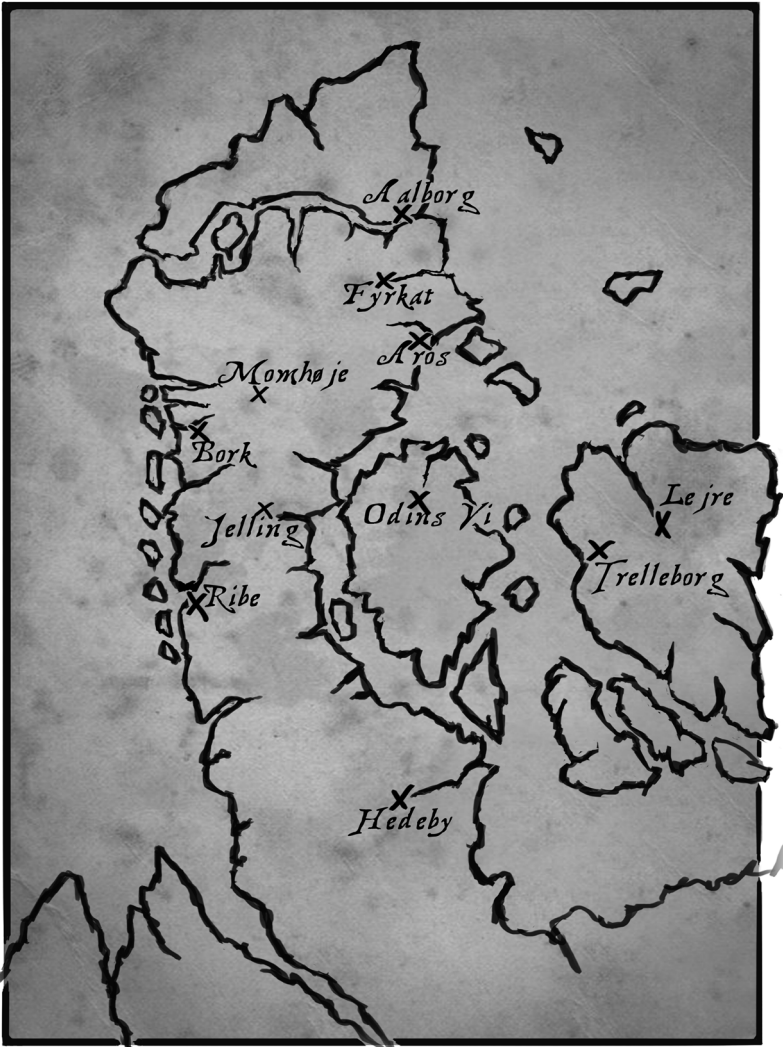
Med disse ord - rigtig go' fornøjelse med

Sagaen om Mom

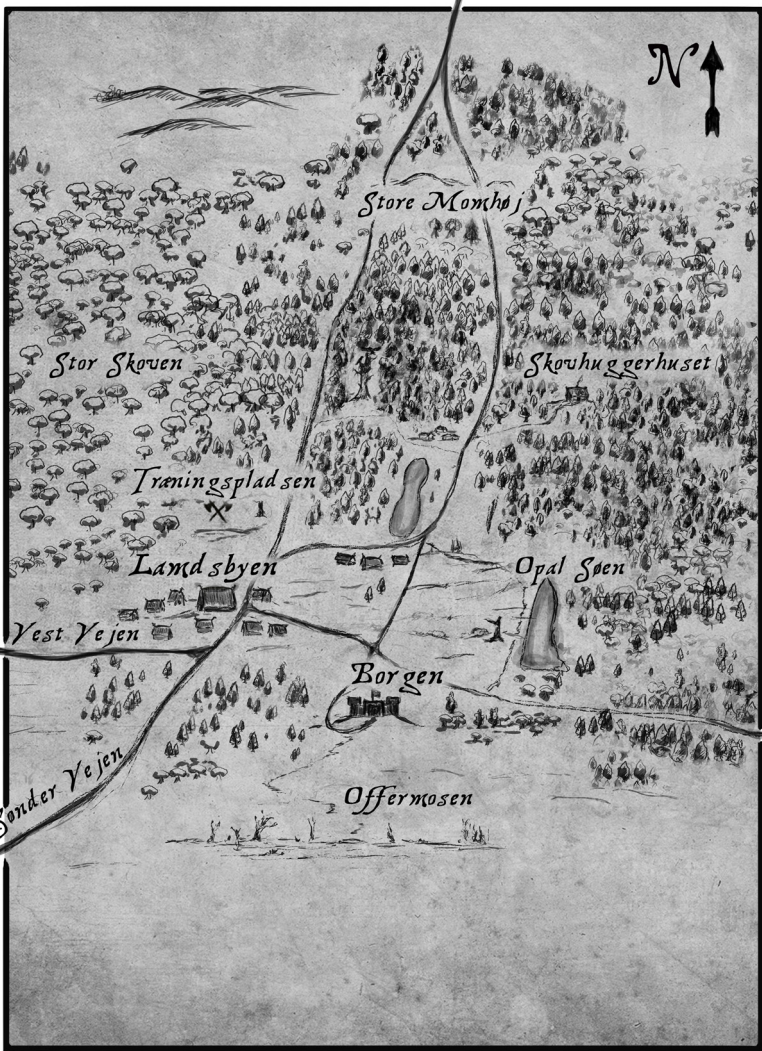
Birthe Skov Midtiby

Birthe Skov Midtiby & Thorkild Skov

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

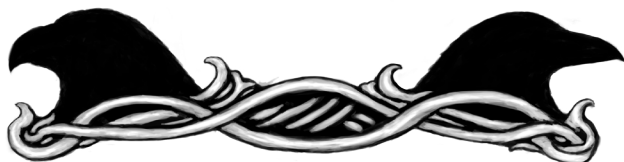

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

RAVNEN

”U-uulf! Er du klar?”, kalder Mor ude fra køkkenet.
”Thorbjørn er her allerede, han står udenfor med rygsæk og mountainbike.”

”Næsten - jeg skal bare lige hente underlaget og min pude...”

Få sekunder senere springer Ulf ned af trapperne, to trin af gangen og de sidste fire på en gang, idet han behændigt svinger sig rundt om gelænderet. Ulf er en tynd og spændstig dreng, lille af sin alder med et uregerligt kobber-rødt hår, som han uden større succes forsøger at tæmme med voks. Her sidst på sommeren er hele hovedet oversået med fregner og kan nu tåle at være ude i solen en hel dag uden at blive skoldet.

”Er du nu sikker på du kan have det hele i rygsækken?” Mor kigger skeptisk på oppakningen, mens Ulf hurtigt maser sin pude ned i tasken. Den kan ikke helt være der, så halvdelen stikker op af tasken. Ulf trækker på skuldrene og lader flappen

hænge til den ene side... ”*Det regner jo alligevel ikke i dag,*” griner han og svinger tasken op på ryggen.

Mor smiler skævt.

”... *Vi skal jo kun ud til Momhøje og sove i shelter i nat. Der er ikke så langt derud. Og skulle vi komme til at mangle noget, skal vi nok ringe.*”

Mor ryster på hovedet, hun kan ikke stå for hans glade brungrønne øjne. ”*Go’ tur drenge!*”

Ulf løber ud – det der med at gå, har han sjældent tid til.

Thorbjørn står glad og forventningsfuld med sin mountainbike. Han er iført nye, sorte cykelshorts, en rigtig cykeltrøje og cykelhjelme. ”*Godt at se dig Ulf. Skal vi se at komme af sted!?*”

Thorbjørns hår er næsten hvidt, tykt og stridt som en isbjørnepels. – hvilket passer rigtig godt til ham, da han også er en stærk, velbygget knægt. Han er gyldenbrun fra top til tå og bærer præg af, at han godt kan lide at tilbringe tiden udendørs. Gamle skrammer på ben og arme vidner om, at han lige som Ulf sjældent sidder stille.

Trods vægten fra de overproppede rygsække, springer drengene friske på cyklerne og sætter af sted. Snart efter er de på cykelstien på vej ud mod heden, bål, shelters og lækre mountainbikestier.

Sensommersolen skinner fra en næsten skyfri himmel. Sommeren har været tør, men heldigvis kom der et par solide regnvejrsk dage i sidste uge. Så nu må man igen tænde bål, hvis man er forsigtig og overholder reglerne. Dejligt og heldigt for drengene.

Sommerferien er ved at lakke mod enden, så nu skal de sidste dage nydes i fulde drag!

Drengene småsnakker, mens de tramper af sted. Sveden perler, og håret i nakken er snart helt vådt.

”Nøøj - se en flot regnbue...,” udbryder Ulf, *”Men – er den ikke lidt anderledes? Mor siger, at man altid har solen i ryggen, når man ser en regnbue, og at der altid er lige langt ud til dens fødder. Den der - den er underlig. Se lige! Vi kan se solen inde i regnbuen, og det ser ud som om, regnbuens ene fod er plantet lige på den anden side af bakken!”*

”Orv ja! Jeg har hørt, man kan finde en skat ved foden af en regnbue,” griner Thorbjørn tilbage. *”La’ os se efter. Den, der kommer først, får skatten!”*

Begge drenge rejser sig i pedalerne og suser hen over grusvejen. Men da de når toppen af bakken, er regnbuen væk.

”Det var lige godt pokkers – den var der jo lige før!”
Drengene kigger sig lidt undrende omkring - men nå ja, regnbuer kommer og går, som de vil...

En ravn letter med et hæst skrig fra et lille vindblæst træ nede for foden af bakken. Træets halvnøgne grene stritter alle direkte mod øst. Lidt længere nede ad vejen sætter den sig i en udgået elm.

Ravnen kigger ned på dem, da de cykler forbi kort efter. Gruset knaser under dækkene, og snart er de fremme ved det shelter, de skal overnatte i. Det skal blive godt at få oppakningen af ryggen.

Ulf står af cyklen og tørrer sveden af panden med håndryggen.

”Hæh... Du er helt sort i hovedet,” griner Thorbjørn.

”Ja, sikkert - men du ser nu heller ikke for køn ud! Skal vi ikke gå op og få noget vand i hovedet og fylde vandflaskerne?”

Drengene smider oppakningen fra sig.

”Se lige der. Her er også en ravn - eller det er måske den samme som før?”. Ulf peger. Han er god til at få øje på ting, som kun de færreste ser.

Få minutter senere fræser drengene pustende op og ned ad stierne på mountainbikebanen. Ravnen sidder nu højt til vejrs i et lærketræ og kigger ned på dem. *”Vi har da vist fået os en tilskuer,”* siger Thorbjørn og peger op på fuglen. *”Den hepper garanteret på mig!”*

”Nah... den synes bare, det er sjovt, at du hele tiden sakker bagud!”, griner Ulf.

”Sludder – jeg vinder næste runde!”

Så tonser drengene videre af sted og fryder sig, når de svæver i luften.

Nogle store fasankyllinger står og ser forvirrede ud i græsset ved siden af stien.

”Hæh... De ligner nogen, som spørger: Hvad foregår der?”, griner Ulf, *”kender du et dyr, der ser dummere ud?”*

”Niks. Det er i al fald ikke studenterhuen, som trykker der!”, konstaterer Thorbjørn tørt og ryster grinende på hovedet, mens han kigger vurderende op mod solen. *”Vi tager lige den lille runde, inden vi pakker ud, ik? Hvem kommer først hen til træerne?!”*

Snart er de forsvundet bag den næste bakke, og kun en lille støvsky danser på stien efter dem.

Nogle minutter senere kommer Thorbjørn først op over bakkekammen, men Ulf er lige bag ham. Ulf hader at komme sidst, så han bider tænderne sammen og træder ekstra til.

En fasan tripper ubeslutsomt på stien. Den kan tydeligvis ikke bestemme sig for, om den skal flygte til den ene eller den anden side.

Så da Thorbjørn suser forbi på den ene, beslutter den sig for den anden - og springer direkte ind i Ulfs forhjul.

Ulf drejer af og skramler ud i lyngen. Thorbjørn kigger sig

over skulderen og bremser op. Fjer og dun svæver tæt over stien bag dem og daler nu langsomt mod jorden.

”Møgfugl!” Ulf kigger anklagende tilbage på stien, hvor fasanen ligger og flakser rundt.

Ulf undersøger cyklen, men det ser ikke ud til, der er sket noget med den.

”For pokker da, Ulf, skete der noget?!” Thorbjørn har smidt cyklen og ser tilbage på sin ven.

”Næh, det tror jeg ikke, og cyklen ser heller ikke ud til at være i stykker – jeg blev bare forskrækket.” Ulf kigger på fasanen, der stadig spjætter. *”Hvad skal vi gøre med den? – Vi kan ikke bare lade den ligge der og lide!”*

Fasanen basker halvdødt med den ene vinge, den anden sidder i en mærkelig vinkel.

Resolut går Thorbjørn hen til fuglen, tager den i benene og svinger dens hoved mod en sten i vejkanten. Nu hænger fuglen stille i hans hånd, rødt blod siver fra hals og hoved og laver små røde pletter på stien...

”Hvad skal vi gøre med kræet?” Ulf kigger på fasanen og derefter spørgende på Thorbjørn. Drengene står stille og tankefulde.

”Vi spiser den da! Fasansteg er mega lækkert – det får vi tit hos mine bedsteforældre,” udbryder Thorbjørn.

”Åh, den er god med dig. Hvad har du tænkt dig at stege kræet i? Vi har jo hverken gryde eller ovn her ude – vel?”

”Hmm... Det tror jeg nok, vi kan finde en løsning på. Jeg har læst om en mand, der skulle klare sig alene i vildmarken i lang tid. Han fangede et pindsvin, tog indvoldene ud og pakkede dyret ind i ler. Lerklumpen med pindsvinet lagde han så ind i et bål. Nogle timer senere slog han hul på leret - og vupti - så var der mad.”

”Hmmm... Det lyder faktisk som en go’ plan. Det er da det, vi gør,” griner Ulf med et stort smil, ”så skal vi bare ha’ fundet noget ler at pakke den ind i.”

Drengene går tilbage til deres lejr med cyklerne og den døde fasan.

”Har du nogen ide om, hvor vi kan finde noget ler?”
Thorbjørn ser spørgende på Ulf.

Ulf klør sig tankefuld i nakken. *”Jaeh, måske, tror nok jeg så en skrænt tidligere, som havde nogle store sprækker – det kunne godt være ler...”*

”Er det langt væk?”

”Nej - vi kan næsten se det herfra. Lad os gå hen og undersøge det.”

Lidt efter står de ved skrænten, hvor fed, halvindtørret jord har slået karakteristiske revner i skrænten.

Ulf går hen og mærker på det.” *Jo, den er go’ nok – det er ler, men også lidt tørt. Det skal blødes op på en eller anden måde.*” ”*Vi kan jo ælte det op med noget vand fra søen – så burde vi kunne bruge det.*” Thorbjørn rækker Ulf fasanen og samler en ordentlig klump op. Sammen går de ned til søen.

”*Det her er egentlig et rigtig godt bålsted,*” siger Ulf og kigger sig omkring. ”*Det er tæt ved vandet og her er masser af sand, så vi kan godt tillade os at lave et bål, hvis vi passer på. Det kunne være rigtig hyggeligt hernede. Og så er der dejligt læ for vinden.*”

”*Enig,*” siger Thorbjørn. ”*Jeg går op og kløver noget brænde, og ser om jeg kan finde nogle sten til at lægge omkring bålet.*”

”*Sten behøver du ikke lede længe efter – der er masser af dem hernede i vandkanten.*” Ulf peger, mens han tager sko og strømper af for at ælte leret med tærne. Det er både lettere og sjovere på den måde.

Da Ulf er færdig med leret, har Thorbjørn fået godt gang i bålet. Ilden knitrer herligt, og små gnister hvirvler op mod aftenhimlen. Så er det fasanens tur. Drengene kigger på den.

”*Hvad gør vi så nu?*”, spørger Ulf og løfter fuglen op. ”*Vi kan jo ikke bare pakke den ind med fjerene på!*”

I fællesskab rykker de de groveste fjer af, og med en

spejderkniv skærer de fuglen så meget op, at de kan pille indvoldene ud. Hjertet bliver puttet tilbage i fuglen, mens kråsen og leveren sammen med de andre indvolde bliver smidt til side.

”Dem lader vi ligge. Der kommer nok en sulten fætter for at spise med,” smiler Thorbjørn.

”Jeg tror ikke, du behøver vente længe. Se lige, hvem der sidder deroppe på grenen og holder øje med os.”

Ravnen sidder i et træ tæt ved og følger interesseret med i drengenes arbejde.

”Ja, der er vist én, der er sulten og godt vil spise lidt med,” griner Ulf. Så samler han indvoldene op igen og kaster dem over mod ravnen. *”Værsgo!”*

Ravnen, som de nu er overbevist om, er den samme, der har fulgt dem hele dagen, letter og svæver ned fra grenen. Den lander i småløb tæt ved indvoldene. Vurderende ser den sig lidt omkring, inden den går det sidste stykke hen til lækkerierne og går i gang med drengenes gave. Ravnen er stor, og indvoldene er hurtigt væk.

Så kigger den op på drengene et øjeblik, inden den løber et par trin, sætter af og er tilbage i luften. Den løfter sig op med kraftige vingeslag. Da den har god fart på, svæver den ned i en bue helt tæt foran drengene, der måbende kigger på den store, sorte fugl.

”Hold da op! Den kom godt nok tæt på. Tror du, den ville sige: Tak for mad,” udbryder Thorbjørn.

”Den havde de klareste blå øjne, jeg længe har set - Så du det?”, hvisker Ulf. *”Fugle plejer ikke at have blå øjne – gør de vel – i hvert fald ikke så blå?!”*

”Havde den ikke også en hvid plet på hovedet? Det er da ikke normalt for ravne – er det? De plejer da at være helt sorte!” Thorbjørn ser spørgende tilbage på Ulf. Ulf ryster let på hovedet. Den fløj jo hurtigt forbi, så de kunne jo have set forkert. Begge drenge følger raven med øjnene, mens den svæver op over trætoppene og forsvinder.

Drengene sidder stille lidt tid, kigger på hinanden og går så tilbage til arbejdet med fasanen.

Thorbjørn ser tankefuld op på Ulf og spørger. *”Tror du ikke, vi hver især skal lave en skål af ler, som vi kan klappe til omkring fuglen, inden vi lægger den i bålet?”*

Ulf nikker samtykkende og deler leret i to dele.

De ser hende begge samtidigt... Hen ad stien kommer en gammel kvinde gående. Hun har en lang mørk kappe på, som næsten når ned til jorden, og i hånden holder hun en lang slank stav. Da hun kommer tættere på, kan de se, hun har natsort hår med en hvid stribe ved hver tinding. I det sorte hår ser striberne næsten ud som sølv. Hun har et kraftigt bælte om

livet, hvorfra der hænger flere små poser og tasker. Hendes støvler er af læder og ligner noget, som Thorbjørn engang har set på et museum. De ser bløde ud, når op over anklerne og er snøret med tynde læderstrimler. Begge drenge prøver at koncentrere sig om fuglen. Det lykkes ikke...

"Hun kommer her hen mod os," hvisker Thorbjørn, hvis øjne i det skjulte har fulgt kvinden.

"Hun skal nok bare spørge om vej. Hun kan da godt ligne en, der er faret lidt vild, ikke?", hvisker Ulf. Han prøver at slå det hele lidt hen. Det lykkedes heller ikke...

"Go' aften drenge. Må jeg sidde lidt og varme mig ved jeres bål, og hvile en stund? Jeg har rejst langt, og har langt endnu før end jeg er hjemme igen."

Drengene kigger lidt usikre op på kvinden, men nikker samstemmigt. De tør ikke sige nej.

Hun ser ikke skræmmende ud, men ligner heller ikke en, man diskuterer med. Hun stiller den smukt udskårne stav op af et gammelt udgået træ og sætter sig i sandet. Hendes øjne er klare, dyblå og meget, meget levende. Ansigtet er fuld af rynker - milde, dybe rynker, som vidner om et langt og spændende liv. Hun ser klog ud – ja, ligner nærmest en, der har levet tusind år.

"Er det en fasan, I er i gang med at tilberede?"

Drengene nikker.

”Jeg tror, jeg har noget godt, I kan bruge til den.” Kvinden åbner en af poserne i bæltet og tager nogle urter frem.

”Se, her er timian og nogle vilde løg. Put det ind i fuglen sammen med lidt salt. Så bli’r det ekstra godt.” Hun rækker urterne frem mod drengene. Hendes hånd er stærk og senet.

Tøvende tager Ulf imod gaven og kigger undersøgende. Jo, det ligner rigtig nok timian og løg – og dufter rigtigt – ingen tvivl om det, og saltet ser også rigtigt ud. Han smager prøvende.

”Tak,” siger han spagfærdigt, *”det er vældigt pænt af dig.”*

Drengene fylder fasanen med salt, krydderurter og løg. Så tager de lerskålene, de har lavet og klapper dem sammen omkring fuglen. De tætnet kanten, så fasanen er lukket helt inde. Da det ser fint ud, lægger de forsigtigt klumpen i nogle gløder, de har skubbet til side og stabler så lidt mere brænde op omkring fasanen. De kigger slet skjult tilfredse på hinanden; det bliver godt det her!

”Åh ja, det skal nok blive godt,” den gamle kvinde nikker til drengene. Hun har en dyb, sprød og dragende stemme. Der bliver stille lidt tid. De sidder alle tre og kigger drømmende ind i bålet.

Drengene kigger først nysgerrigt og så åbenlyst benovede

på hendes kappe. I skæret fra bålet kan de se alle de små, fine tråde, som danner fantastiske væsener og figurer.

Kappen er samlet ved hendes højre skulder med en stor sølvnål. Det er lidt noget mærkeligt tøj – sådan noget har drengene aldrig set før, altså ikke sådan på almindelige mennesker i den virkelige verden.

Kvinden smiler venligt. *”Kunne I tænke jer at høre en historie?”*

Ulf og Thorbjørn kigger på hinanden. Jo, hende vil de gerne høre en historie af.

”Denne aften minder mig om noget, som skete her for længe siden.”

Kvinden tager en dyb indånding, inden hun fortsætter.

”Her sad for mange år siden to drenge ved et bål en sommeraften, præcis som I gør nu. To drenge, som begge kom til at opleve meget, og som kom til at kaste lange skygger...”

SAGAEN OM

MOM

DEL 1

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

KAPITEL 1

En frostklar vinternat langt ude i skoven i et beskedent, stråttækt skovhuggehus kom en lille dreng til verden. Han var fin og velskabt og mødte verden med et sundt og stærkt vræl. Alt var præcist, som det skulle være.

Det var skovhuggerfamiliens første barn. De ejede ikke meget, men alligevel havde Skovhuggeren og hans kone længe ønsket sig et barn. Og nu var det ønske endelig blevet opfyldt.

Skovhuggeren kiggede på det lille, spæde, nye menneske. At kigge ind i barnets øjne var som at se ind i øjnene på en gammel, vis sjæl. En taknemmelighed over dette under, varmede dybt ind i sjælen.

Stuen var kun oplyst af gløder fra ildstedet. Op af væggen stod en væv med et halvfærdigt stykke stof.

Barselskonen stod tilfreds med hænderne i siden og et lettet smil om munden. Det var gået godt, og det var ingen selvfølge på den tid.

Skovhuggerkonen var en sej lille kvinde. Hun havde født sit barn i næsten stilhed. Hendes mørke, krøllede hår lå klistret til panden af anstrengelse. En dyb glæde strømmede ud i hele hendes spinkle krop og fik øjnene til at svømme over, mens hun nænsomt holdt sit våde, nyfødte barn tæt til brystet.

Skovhuggeren var en høj, bredskuldret, rødhåret mand med et kraftigt skæg, store barkede næver og lårtykke arme. Han var stærk og vejrbitd af arbejdet i skoven, men samtidig en god og elskelig mand. Han sad nu helt stille og betragtede sin lille familie. Der var mange følelser, som for rundt i kroppen på ham. Det var længe, meget længe siden, han havde været en del af en familie. Ingen vidste, hvorfra han kom. Han havde været den omvandrende jæger, som i perioder ernærede sig ved at skære og snitte i træ. Men han havde fundet sig et hjem blandt disse jævne og ærbare folk på heden. Og da han så forelskede sig i den urtekyndige pige med de mørke krøller og glade øjne, slog han rødder.

Hans kærlighed blev betingelsesløst gengældt. Hun var et menneske, som forstod uden ord og stillede aldrig spørgsmål.

Skovhuggeren rejste sig op og kiggede kærligt ned på sin kone og søn. Skovhuggerkonen kiggede op på ham. Med et smil og lidt våde øjne rakte hun nænsomt den lille op til ham og nikkede så indforstået.

Skovhuggeren svøbte forsigtigt sin søn i et blødt lammeskind. Den lille blev næsten væk mellem Skovhuggerens store hænder. Med langsomme, højtidelige skridt gik Skovhuggeren udenfor med den dyrebare bylt.

Himlen var natsort med tindrende stjerner. Månen lyste fuld og rund. Natten var fuldkommen stille. Den eneste lyd som hørtes, var den knagende sne under Skovhuggerens tunge skindstøvler.

Så tog han sin søn – sin førstefødte – på samme måde, som hans egen far engang havde båret ham, og løftede den lille op med ansigtet vendt mod Nordstjernen. Med sin dybe - denne aften let skælvende stemme sagde han. ”*Alfader – Alfader Odin – tag vel imod denne søn – min søn.*”

Som han stod der med sin søn, skar et stjerneskud gennem mørket og trak en lysstribe helt ned til jorden. Skovhuggeren kiggede undrende op på himlen, men da der ikke skete mere, rystede han på hovedet og gik ind igen. Det betød sikkert ikke noget.

Ritualet var en oldgammel skik i Skovhuggerens slægt. Men det var ikke noget andre behøvede vide noget om.

Senere, når tiden var moden, skulle drengen knæsættes og have sit navn. De ville ofre til guderne i Offermosen og bede

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

dem værne om drengen. Sådan havde sæd og skik været så længe, folk kunne huske.

Skovhuggerens søn skulle ikke dyppes i vand og vies til en fjern og ukendt gud. Så kunne Kongen mene, hvad end han ville.

Den Lille fandt på sin vis selv sit navn. En dag kom Skovhuggeren hjem med sin hue fuld af små, dybrøde skovjordbær. Skovhuggeren kiggede kærligt på sin søn og holdt et bær op foran ham. ”MmmMmmm...,” lød det forventningsfuldt fra Den Lille.

Skovhuggeren smilede og puttede det røde bær i munden på ham. Det faldt i Den Lilles smag. ”Mom, momommmomom...,” sagde han og åbnede begærligt munden efter mere. Skovhuggeren smilede varmt og puttede et nyt bær ind i munden på Den Lille. ”M-o-m - der fandt du vist dit navn – Mom.”

Efter en håndfuld bær kiggede Mom veltilfreds op, med jordbærsaft i mundvigene og rakte armene frem. Skovhuggeren løftede purken højt op og svang ham rundt. Så tog han fat om de små runde ben og lod ham gå som en flue op ad en stolpe. Mom hvinede af fryd og fik en flyvetur rundt i hele huset. De legede kongeørn.

Så satte Skovhuggeren ham ned på gulvet med en fin lille kolbøtte i luften. Mom var fuldstændig tryk i sin fars hænder og rakte begejstret armene i vejret for at få endnu en tur.

Kort tid herefter blev Mom knæsat.

Skovhuggeren tog en fin skammel og et stort, blødt hjorteskind i hænderne, og Skovhuggerkonen bar Mom på armen. Bag dem gik vølven Groa, Skovhuggerkonens gamle mor og nogle venner fra landsbyen som vidner. På en lille høj tæt ved Offermosen satte Skovhuggeren skamlen og bredte hjorteskindet ud over den. Så satte han sig og rakte roligt armene frem mod sin kone, der nænsomt gav ham Mom, idet hun sagde. *”Dette er mit barn.”*

Skovhuggeren satte Mom på sit højre knæ og sagde med høj, klar stemme. *”Dette er mit barn, min søn, og du skal fremover kendes ved navnet Mom.”*

Så rejste Skovhuggeren sig og vendte – med højt løftede arme – drengen mod alle fire verdenshjørner.

Med Mom på armen gik Skovhuggeren herefter stolt ned mod Offermosen. Efter ham fulgte de andre i procession.

De stillede sig alle i en rundkreds omkring blotstenen, og vølven Groa trak en cirkel rundt om dem med sin vøvestav.

Nu var ringen sluttet, og blotet kunne begynde.

Først ofrede Skovhuggeren en fin lille ørn, han havde snittet af en æblegren, han ofrede også en bjørnetand og tre hvide havørnefjer. Skovhuggerkonen ofrede korn, vilde frø, duftende urter og en bikage der flød af gylden honning. De øvrige i den lille forsamling ofrede også hver især symbolske betydningsfulde ting. Så tog Groa et smukt horn, fyldt med mjød, og rakte det til Skovhuggeren. Han tog imod det og løftede hornet, idet han sagde. *”Thor, Frej og Ull. Tag vare om vores søn, Mom, giv ham styrke og mange gode år.”* Så drak han af hornet, løftede det til hilsen og rakte det videre i cirklen. Alle i den lille forsamling ønskede for Mom og sippede ærbødigt af hornet. Til sidst fik Groa atter hornet. Der var lidt mjød tilbage. Det hældte hun ud over blotstenen, som et sidste offer. De sidste dråber lod hun falde på jorden. De var til vætterne.

Så brød Groa ringen med sin stav, blotet var slut og Mom havde fået sit navn.

På vejen hjem sad Mom på Skovhuggerens arm. I hænderne holdt han sin egen lille ørn snittet i æbletræ. Den var god at bide i.

Skovhuggerhuset blev rammen om et kærligt og arbejdsomt, men også nøjsomt hjem. De havde godt tøj på kroppen, brænde at fyre med og gik næsten aldrig sultne i seng.

Så snart Mom kunne stavre om, var han med til eller så på, når Skovhuggeren eller Moderen arbejdede. Moderen lærte ham omhyggeligt, hvordan spiselige bær og svampe så ud, og hvor de groede. Det var vigtigt at vide, fordi familien levede i og af naturen omkring dem. De ejede ikke en gård, som de fleste andre familier i landsbyen gjorde. Det var en del af prisen for freden og stilheden, familien nød herude i skoven. De havde dog en lille rydning, hvor de dyrkede urter og grøntsager. Hvad familien ellers havde brug for, handlede og byttede de sig til på markedsdage, hvor Skovhuggeren solgte skind og træhåndværk.

Landsbyen lå inde i landet på en højderyg, som var velegnet til jordbrug og nem at forsvare. Samtidigt tiltrak den nyopførte borg både nybyggere, håndværkere og handlende. Fælles for dem alle var, at de skulle bruge tømmer, så derfor havde Skovhuggeren rigeligt at se til.

KAPITEL 2

En solskinsdag gik Mom og Moderen ud mod Blåbærbakkerne. Skovhuggerkonens mørke, krøllede hår var samlet i en fletning, som hang ned af ryggen. Den gyldenbrune kjole var samlet med et bånd omkring livet. På armen havde hun en stor kurv.

Moms hår var blevet mørkere. Nu var det kastanjebrunt. En hvirvel i panden sendte konstant en genstridig lok ned over de blågrønne øjne. Moderen havde overvejet at skære den af, men kunne ikke nænne det. Skovhuggeren havde nemlig nøjagtig den samme hvirvel og lok.

Mom havde en lille gråbrun kofte og brune bukser på. Han småløb mellem forskellige svinkeærinder bag sin mor, mens de bevægede sig af sted.

Moms nysgerrige blågrønne øjne fløj rundt og slugte begærligt alle de spændende undere omkring dem. Verden var fuld af fantastiske ting, som bare ventede på at blive opdaget.

Da de havde fundet et godt bærsted, gav Moderen Mom en

lille kurv, som han selv kunne magte. Med sine små fingre var Mom rigtig god til at plukke bær - mange bær. Nogle kom i kurven, og andre blev puttet i munden. Udover bær kom der også tit andre ting i kurven. Moderen plejede ikke at være begejstret, men smilte overbærende, når hun blandt bær eller svampe fandt en fin æggeskal, en klump uglegylp, en sjov pind eller en særlig fin sten.

Mom havde set noget spændende og var gået ned for at undersøge det nærmere, da der pludselig kom et lille, tykpelset dyr hen mod ham. Det snuste nysgerrigt til ham og brægede opfordrende. Så hoppede det et par trin baglæns og kiggede på ham med hovedet let på skrå. Mom rakte nysgerrigt hånden frem, og prøvende snuste dyret til den. Næsen vippede frem og tilbage, Mom klukkede henrykt – det så sjovt ud.

Så stoppede dyret op igen, og kiggede nysgerrigt på ham. Mom sad helt stille med hånden fremme. Dyret tog et skridt frem. Med en kåd brægen puffede det til hånden med snuden, og hoppede så opfordrende tilbage. Mom kiggede betaget på dyret, som undersøgende nærmede sig igen.

Prøvende slikkede det på Moms fingre og brummede veltilfreds, da de smagte af blåbærsaft.

Pludseligt puffede dyret igen til Mom og sprang legesygt rundt i lyngen. Mom kiggede nysgerrigt på dyret, som brægede

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

opfordrende tilbage til ham. Så løb det hen og skubbede til ham med snuden endnu engang, som for at sige. *"Kom nu!"*

"Hov du – ik' skubbe!", klukkede Mom leende.

Og så gik den vilde jagt rundt i lyngen. Det lille dyr på alle fire, Mom på sine små, korte ben.

De tumlede længe rundt i lyngen, inden de satte sig for at få luften igen. Mom kom i tanke om sin kurv og hentede den.

"Du er en sød én, og du kan vist godt lide bær – værsgo!", sagde Mom og rakte gavmildt sin lille kurv frem. Dyret snuste først forsigtigt, og satte så smaskende hele hovedet ned i kurven og guffede i sig...

En gren knækkede, og græsset hvislede. Noget stort kom ud fra krattet og luntede hen mod Mom og hans nye ven. Mom så undersøgende på det store pelsklædte dyr foran sig. Det var mægtig stort - det er nok det lille dyrs mor, tænkte han.

Med hovedet puffede det roligt til Mom, snuste til ham og gav ham så et større puf med snuden, så han væltede om på ryggen.

"Hov du!" Mom rejste sig. *"Det er altså ikke pænt at skubbe!"*

Det store dyr fik nu øje på kurven, skubbede det lille dyr til side, og stak selv hovedet ned i Moms kurv. Så blev Mom vred.

”Hey! Sådan gør man ikke. Man skal dele! Den lille skal også ha’!”

Så løb han hen og skubbede til det store dyr af alle sine kræfter. Men det gjorde hverken fra eller til. Det store dyr stod bare uanfægtet og smaskede bær, og nu var kurven næsten tom!

”Kan du så la’ vær!” ...

Skovhuggerkonen havde undret sig over, hvor Mom var henne. Nu gik hun sagte, søgende omkring...

Og så så hun dem. Lige idet Mom vredt skubbede til bjørnemor og slog hende over snuden.

Hårene rejste sig på Skovhuggerkonen og hjertet holdt næsten op at slå. Et skrig var ved at undslippe hendes læber, men hun nåede at tænke. Vær stille – helt stille – du må ikke skræmme bjørnene!

Mom trak igen armen tilbage, og slog så det store dyr alt hvad han kunne over øret. Det skulle altså holde op med at spise alle bærrerne selv, og i stedet dele med hans nye ven!

Med en utilfreds brummen løftede det store dyr hovedet og kiggede overrasket på Mom. Snuste et par gange til ham og stak så atter snuden i kurven. Men den var nu helt tom. Så vendte dyret sig om og luntede tilbage mod krattet, hvorfra det var kommet.

Moms lille legekammerat stod stille og kiggede på Mom. Så løb den hen og slikkede ham på næsen, vendte om og fulgte efter sin mor ind i krattet...

Skovhuggerkonen stormede hen til Mom, faldt på knæ og knugede ham ind til sig. Mom så uforstående op på hende.

"Hvorfor ryster du sådan Mor? Fryser du?"

Du kan tro, jeg har haft det sjovt! Der kom først et lille dyr, som jeg legede med. Og så kom der et kæmpestort dyr." Mom viste med armene, hvor stort dyret havde været. "Men ved du hvad Mor - det store dyr spiste alle bærrerne, så nu har jeg ikke nogen tilbage. Se selv, min kurv er helt tom!"

Moderen løftede Mom op og knugede ham ind til sig – længe...

"Mom. Min lille, uskyldige Mom..."

De to dyr var bjørne. En bjørnemor med sin unge. De er meget, meget farlige. – Jeg blev virkelig bange, da du slog moderen!

Åh Mom, jeg tror, du er det eneste barn i hele verden, der har slået en bjørn og er sluppet godt fra det. Vent til vi fortæller Far om det!"

Så satte hun Mom ned og lo og græd på en gang. *"Du godeste Mom, du har leget med en bjørneunge og slået dens mor!"*

Så lo de begge en befriende latter, knugede hinanden tæt og gik derefter hjem mod skovhuggerhytten hånd i hånd.

Moms kurv var blevet tømt af bjørnene, men Moderens kurv var tung af dejlige modne blåbær. De blev fordelt i flade kurve og stillet til tørre i solen. Om aftenen tog de dem ind og hængte dem op ved ildstedet - sådan blev bærrerne omhyggeligt tørret og gemt til vinteren.

Under tagskægget hang mange forskellige urter til tørre. Mom kunne godt lide at se dem dingle i vinden. De duftede dejligt.

Efter Moms møde med bjørnene fik Skovhuggeren en hund.

Skovhuggeren og Moderen var enige om, at Mom skulle lære at klare sig selv i skoven. Det lærer man ikke ved at sidde hjemme ved ildstedet. Derfor fik de Nanna, som de kaldte hunden. Det var en stor, gråsort elghund med rolige og milde, brune øjne.

Nanna påtog sig troligt opgaven at passe på Mom. Hun fulgte ham overalt, hvor han gik, på nær når hun var med Skovhuggeren på jagt.

En gang imellem fik de lov at gå på opdagelse i skoven alene. Nanna skulle nok sørge for, der ikke skete noget med Mom, og hun gav altid lyd, når man kaldte på hende. Det var noget, som Skovhuggeren og hans kone vidste med sikkerhed.

Læseeksemplar af Sagaen om Mom

Når Mom blev træt, puttede han sig ind til Nanna og faldt i søvn. Hunden lagde blidt og beskyttende sit hoved over ham, sagde små, godmodige lyde og passede tålmodigt på den lille dreng, indtil han vågnede igen.

De havde én ko. Tidligt samme forår havde den fået en fin kviekalv. Hver morgen og aften malkede Moderen koen. Og næsten hver gang kaldte hun.

”Mom, kom lige! Kan du få kalven til at sutte på dine fingre, mens jeg malker. Så forstyrrer den ikke.” Mom skyndte sig hen til den lille kalv, der suttede glad og smaskende på hans fingre. Han kunne godt lide at mærke kalvens ru tunge omkring fingrene. Kalven vrikkede tilfreds med halen og nød at blive kløet bag ørerne. Bagefter fik Mom altid et krus skummende, varm mælk. Det duftede og smagte godt.

Moderen satte den nymalkede mælk i et fad. Dagen efter skummede hun fløden af. Fløden blev kogt op og stillet til side.

Når der var nok fløde samlet i kærnen, fik Mom lov at hjælpe til. Det, syntes han, var sjovt. Han følte sig så betydningsfuld og stor, når han stod på sin lille skammel og maste med kærnestangen. Når armene blev trætte, overtog Moderen arbejdet en god stund. Ved fælles hjælp blev fløden

kærnet til smør. Kærnemælken, som smørret svømmede rundt i nede i kærnen, smagte noget anderledes end den friskmalkede komælk. Moderen tog kærnemælken og satte den over ildstedet. Mens kærnemælken langsomt blev varmet op, blev den grynet og klumpet.

”Se, Mom, nu er der kommet osteklumper.” Moderen siede klumperne fra. Nu havde de også kærnemælksost.

Både ost og smør smagte noget så godt og kunne gemmes længe efter, at koen ikke længere gav mælk.

En dag, da Moderen havde arbejdet på Borgen, kom hun glad hjem om aftenen. Hun havde en lille krukke med, som hun satte på bordet. *”Mom – I morgen skal du hjælpe mig med at lave rigtig ost. For ved du hvad? Det lavede vi i dag oppe på Borgen. Borgfruen var så flink at give mig et lille stykke kalvemave med hjem, så nu kan vi også lave fin ost.”*

Mom kiggede nysgerrigt ned i krukken. Der var ikke meget. Det var altså underligt, at man kunne lave ost ud af sådan en lille klump. Mom så spørgende op på sin mor. *”Hvordan virker det?”*

Moderen smilede. *”Det får du at se i morgen. Det bliver spændende. Men hvorfor man kan lave ost ved at putte kalvemave i mælken, det ved jeg ikke. Det er egentlig lidt mystisk, men det virker hver gang.”*

Næste morgen var Moderen særlig tidligt oppe. Hun havde tændt op og var begyndt at varme den let syrnede mælk, da Mom stod op. *"Mom, vil du røre i mælken, så den ikke brænder på?"* Moderen rakte den store ske hen mod Mom.

Mom hentede sin skammel, satte den ved siden af det overdækkede ildsted, og kravlede så op på den. Forsigtigt begyndte han at røre i mælken. Da den var håndlunken, tog Moderen mælken af ildstedet og puttede det lille stykke kalvemave i. Med stor forundring så Mom, at mælken efter et stykke tid begyndte at blive stiv.

"Se, Mom, nu er mælken ved at blive til ost." Moderen tog en kniv og begyndte at skære osten i små firkanter.

"Vil du prøve at skære?" Opfordrende rakte hun kniven til Mom. Meget koncentreret, med tungen mellem læberne, skar Mom med kniven. Ud fra ostestykkerne sivede valle. Da det havde stået et stykke tid, siede Moderen vallen fra og stillede den til side i en krukke. I en lerskål blev osten trykket sammen til en fast klump.

"Prøv at smage en gang." Hun rakte ham et lille stykke.

Det smagte godt.

Så blev osten drysset med det dyrebare salt. Nu kunne den holde sig. Herefter lagde Moderen osten op på en af de hylder, der hang i reb ned fra loftet. Mus og rotter havde svært ved at kravle på rebene, så her på hylderne lå ost og andre gode

sager nogenlunde i fred.

Udenfor hørtes trin og en glad gøen. Nanna og Skovhuggeren kom hjem fra jagt. Skovhuggeren havde skudt et lille vildsvin. Moderen blev glad. Nu kunne hun bruge krukken med valle til fersk kød. Forsigtigt lagde hun to pæne klumper kød ned i vallen og satte krukken til syrning ved siden af ildstedet.

Mom havde træt lagt sig på soveskindene helt ind til Nanna med sine runde arme omkring hundens hals. Nu lå han og betragtede sin mor og far. Øjnene glippede, inden han faldt i søvn til deres dæmpede stemmer, mens de gjorde arbejdet med vildsvinet færdigt.

Da Mom vågnede, kunne han mærke duften af stegt vildsvin.

"Kom, Nanna!" Med et lille hop var han ude på det lerstampede gulv. Nanna fulgte ham lige i hælene ud ad døren. Udenfor sad Moderen ved drejekværnen og var ved at kværne mel.

"Må jeg hjælpe?" Mom stillede sig afventende ved siden af sin mor. Han syntes, det var sjovt at dreje kværnen – bare ikke alt for længe af gangen. Moderen rejste sig og gav plads til Mom.

"Mor, vil du ikke godt synge, mens jeg drejer kværnen. Så bli'r jeg meget stærkere!"

Moderen smilede og istemte Moms yndlingskvad. Mom holdt

allermest af de dramatiske fortællinger. Hans yndlingskvad var helt sikkert det om Sigurd Fafnersbane.

*”Ormen gled af guldets frem.
Det skal hver mand vide.
Sigurd red på Granes ryg.
Dristig mon han ride
Grane bar guldets af hede.
Grane bar guld af hede.
Sigurd svinger sværdet i vrede.
Sigurd over ormen vandt.
Grane bar guldets af hede.”*

Skovhuggeren kom ud fra skoven med en favnfuld ris til optænding. Han stoppede op ved hushjørnet og iagttog sin lille familie. Han smilede ved lyden af de glade stemmer og frydede sig, da han så sin elskede kone syngende og vuggende bøje sig ned og løfte deres dreng op i favnen. Drengen slog armene om hendes hals, lagde hovedet til hendes kind og nød den vuggende danserytme.

Skovhuggeren nød synet og stod længe helt stille og iagttog dem. Det kan godt være, de ikke ejede alverdens gods og guld, men de havde det nu godt herude i skoven.

Nogle gange, når Skovhuggeren arbejdede i nærheden, gik Mom og Nanna ud med mad til ham. Den hærdebrede mand havde ofte set noget særligt, som han med varm begejstring viste sin søn.

En forårsdag, lige efter en regnbyge, var Mom og Nanna på vej ud til Skovhuggeren. Nanna stoppede op og drak lidt vand i en lille vandpyt, imens kunne Mom ikke lade være med at hoppe plaskende rundt i en anden pyt ved siden af. Fuglene sang, og skoven duftede.

Der lød et friskt bjæf fra Nanna, da de nærmede sig.

”Nej, men hvem mon kommer der?” Skovhuggeren lagde den store skovøkse fra sig og tørrede sveden af panden med baghånden. Med et snuptag løftede han grinende Mom op og svang ham rundt, inden han satte ham ned på jorden med en lille kolbøtte i luften.

”Jeg har lige noget, du skal se, Mom.” Skovhuggeren vinkede med hånden. Mom fulgte efter i løb, ellers kunne han ikke følge med sin fars store skridt.

Skovhuggeren løftede en gren og pegede. *”Se, her har en urfugl lagt æg. Du kan godt få tre af dem med hjem til Mor, så er der stadig to tilbage, og urfuglen vil lægge flere æg.”* Mom fik æggene i sin kurv. Skovhuggeren tog kurven i sin ene hånd og Mom i den anden. Hånd i hånd fortsatte

de gennem skoven. Under et stort fyrretræ stod de stille. Skovhuggeren satte kurven og pegede op. *”Se, Mom, se deroppe. Kan du få øje på reden? Den der filtrede kugle af grene er en egerntrede.”* Mom nikkede, han kunne sagtens se reden. Den var fin. De gik småsnakkende tilbage. Her satte de sig på en af de fældede stammer og nød maden, som Mom havde haft med.

”Se her. Jeg fandt dette stykke træ i morges, og jeg tror, der ligger en rigtig fin figur gemt inde i det.” Skovhuggeren rakte Mom et groft tilskåret stykke træ. *”Hvad tror du, der er inde i det?”*

”Hmm... Det ved jeg ikke,” Mom drejede tænkstomt træet i hænderne, så lyste hans ansigt pludselig op. *”Det er en bjørn – en stor og stærk bjørn!”*

”Ja, det er lige, hvad det er. Den prøver vi at snitte frem i aften.”

Efter de havde spist, gik Mom og Nanna tilbage mod hytten med de tre urfugleæg i kurven. Da et egernt smuttede over stien og op i et træ, kom Mom i tanke om egerntreden. De kunne da lige gå den vej forbi.

Reden var højt oppe mellem grenene i en skovfyr. Mom var blevet god til at klatre i træer. Nysgerrig begyndte han at kravle op mellem grenene.

Nanna havde lagt sig afventende under nogle lavthængende grene. Fyrretræet svajede let i vinden. Det kunne Mom godt lide. Han fik harpiks på fingrene. Det klistrede og duftede krydret.

Reden var en stor rodet kugle af strittende grene med et hul i siden. Egermmor havde stoppet indgangshullet til. Forsigtigt pillede Mom proppen til side og stak så sin hånd undersøgende ind i reden. Den var lunt foret med den dejligste uld. Der lå fire små egerunger i reden. De havde fået pels, det kunne han mærke. De var silkebløde. Mom stoppede indgangshullet til igen og kravlede stille ned på jorden. Her gemte han sig sammen med Nanna bag et træ i nærheden. Kort efter så han egermmor komme tilbage og flytte sine unger til en anden rede længere inde i skoven. Hun kunne tydeligvis ikke lide, at andre vidste, hvor hendes unger var.

Med kongeørnen var det en ganske anden sag. Kongeørnens rede havde Skovhuggeren vist Mom sidste sommer, men på god og sikker afstand. Det var en enorm rede i et kæmpe fyrretræ, langt inde i skoven.

Om sommeren - i yngletiden - skulle man end ikke tænke på at komme i nærheden af reden. Det ville være dumt! Kongeørnene var frygtløse beskyttere, og de holdt sig ikke tilbage fra at forsvare deres territorium – heller ikke mod mennesker.

Mom havde engang set en af dem tage en ung ulv. Ulven nåede ikke engang at hyle, før ørnens kløer låste sig om dens snude. Og efter en kort kamp lå ulven helt stille. Så havde ørnen kigget op og fanget Moms blik. Med et skarpt blik havde ørnen nedstirret ham som for at fortælle – ”*det her er mit bytte!*” Mom havde fattet hentydningen og var listet væk fuld af respekt for den stolte fugl.

Mom havde sin egen lille kongeørn snittet i træ. Den havde han fået, da han blev knæsat. Nu gik Mom forventningsfuld og tænkte på bjørnen, som hans far ville snitte til ham i aften. Han ville selv sidde ved siden af og se på, hvordan hans far tryllede med sin snittekniv.

Mom elskede aftenene, når familien var sammen. Han elskede trygheden og roen, når forældrene arbejdede, mens de snakkede hyggeligt om dagens oplevelser.

Da de samme aften havde sat sig, sagde Skovhuggeren.

”Nu skal I høre, hvad jeg så i dag.”

Spørgende og spændte kiggede Mom og Moderen på ham.

”I dag, da jeg var på vej hjem og kom forbi Den Lille Skovsø, hørte jeg noget plaske i vandet. Forsigtigt listede jeg nærmere. Og ved I, hvad jeg så?”

Mom og Moderen rystede på hovederne og så spørgende på ham.

”En stor krondyrkalv sprang rundt i vandet og plaskede til

alle sider. Den hoppede rundt om sig selv. Så stod den stille og lyttede opmærksomt, inden den fortsatte legen, mens den udstødte små glade lyde.”

Mom og Moderen lo. De kunne lige se det hele for sig.

Senere samme aften sagde Moderen. ”Jeg kommer i tanke om noget, jeg oplevede for et par dage siden. Da jeg var på vej hjem fra Borgen, fik jeg øje på en urkok. Den skældte meget vredt og længe ud. Kan I gætte, hvad den var vred over?”

Mom rystede forventningsfuldt på hovedet.

”Nej. Fortæl, Mor!”

”Jo,” forsatte Moderen leende, ”den havde fået øje på sig selv nede i bækken et sted, hvor vandet stod næsten stille. Fjølset var blevet gal på den anden urkok nede i vandet, som med al tydelighed ikke forstod, den skulle skrubbe af. Så den stod der og skrålede det bedste, den havde lært.”

Så lo de alle sammen. Mom elskede, når Moderen og Skovhuggeren lo.

Mom blev glad, da han så Skovhuggeren finde det lille stykke træ frem, som han var begyndt at snitte i ude i skoven i dag. Det lille træestykke, hvori der boede en bjørn. Mom stillede sig helt hen til sin far, så han nøje kunne se og følge med i, hvordan han brugte sin kniv.

Moderen stod og spandt, da hun let vuggende begyndte at synge, og snart efter faldt Skovhuggeren og Mom i på

omkvædet.

De sang meget i Skovhuggerhytten. I begyndelsen var det nu mest Moderen, der sang. Skovhuggeren brummede kun med på omkvædet. Men Mom lærte hurtigt en hel del sange og kunne altid synge med på omkvædet.

Skovhuggerens og Moderens hænder var aldrig i ro, hverken morgen, middag eller aften. Moderen kartede, spandt og vævede. Ofte havde hun nålebindingsarbejde med, hvor hun gik og stod. Skovhuggeren snittede i træ. Han var især god til at finde de helt rigtige stykker træ til særlige redskaber. Når Skovhuggeren havde lavet et stykke værktøj, lå det godt i hånden. Det satte folk i landsbyen pris på. På den måde tjente de flittige forældre til korn, salt og andre vigtige ting. Skovhuggeren kunne også lave smukke figurer. Han havde skåret gudestøtter og figurer i Borgherrens seng og højsæde. Der måtte være magi gemt i Faderens snittekniv, tænkte Mom, siden den kunne frembringe så forunderlige ting.

Bjørnen blev færdig samme aften. Den havde løftet det ene ben, som om den gik. Den så rar og venlig ud.

Mom havde allerede et egern og den gamle ørn. Begge var for længst slidt helt blanke af at blive leget med, og det skulle bjørnen også nok blive.

Skovhuggeren havde en stor, knokkelstærk hingst til at hjælpe sig med arbejdet i skoven. Den var skinnende rødbrun og havde en lang fejende hale, man og hovskæg. Hingsten hed Thorsten, men blev for det meste kaldt Thorst. Det var høvding Einarr på Borgen, som ejede ham. Men Thorst anså Skovhuggeren for sin rigtige herre og var næsten blevet et medlem af familien ude i skoven. Da Mom blev så stor, at han kunne holde sig fast på Thorsts brede ryg, fik han nogle gange lov at følge med sin far i skoven. Nanna løb ved siden af og holdt skarpt øje med Mom. Mom så lille ud, som han sad der på den kæmpestore hingst og knugede sine små hænder fast om manen.

Mens Skovhuggeren fældede træer, gik Thorst omkring på egen hånd. Men i det øjeblik Skovhuggeren fløjtede, drejede den ørerne, løftede hovedet og travede med et glad vrinsk hen til ham. Her lod den sig spænde for de tunge stammer og trak dem herefter af sted gennem skoven, som var det en leg.

Thorst var en dejlig hest, men han havde bare en ubehagelig uvane. Han kunne godt komme i tanke om at bide Skovhuggeren, mens han spændte for. Det var kærligt ment – sådan gør heste – men en hest bider altså hårdt. Og en dag blev det Skovhuggeren for meget.

”Av, Thorst! Nu gjorde du det igen!”

Skovhuggeren snurrede rundt og bed i Thorsts mule – det

mest ømfindtlige sted ... og han bed hårdt! Han bed så hårdt, at hingsten skreg. Da Skovhuggeren slap, lagde han hånden på Thorsts hoved, kiggede roligt på ham og sagde så.

”Thorst - du bider mig aldrig igen!”

Thorst sænkede stille hovedet. Det var sidste gang, han bed Skovhuggeren.

Læseeksemplar af Sagaen om Mom